

Vier jaar onvoorwaardelijk

Daar word je niet vrolijk van, jongens. Afgelopen week las ik dat er een Engelse serie op tv zou komen, *Class of '76*, over een detective die een aantal opmerkelijke moorden moet onderzoeken. Gaandeweg het onderzoek blijkt dat er een overeenkomst bestaat tussen de slachtoffers: ze hebben allemaal bij elkaar op school gezeten, in dezelfde klas. In de jaren 70 dus. En het lijkt erop dat de klassenlijst helemaal afgewerkt zal gaan worden... Een soort moordreünie, hoewel dan niet echt feestelijk, maar erg bloederig en met een behoorlijk definitieve afloop.

Na een kwartier kijken heb ik de televisie uitgedaan, ik durfde niet meer verder te kijken. Stel je voor! Ik had zelf immers een reünie voor de deur staan van een schoolklas uit de jaren 70. Wat nou als één of andere gek op het idee werd gebracht om...? Ik was als de dood.

Mijn jaren op de rooms-katholieke MAVO in de Utrechtse wijk Overvecht. Ik was klein, kleurloos en – laat ik nu dan ook maar totaal openhartig zijn – nogal onooglijk, dus bij voorbaat volkomen kansloos bij wat voor meisje dan ook. Ik rookte niet, dronk nog geen alcohol, en drugs en seks waren al helemáál niet aan de orde. En als je dan nagaat, dat ik me al vanaf mijn vijftiende moest scheren, en dat dus ook alle ongevraagd bijgeleverde hormonen totaal richting- en (vooral) doelloos als een idioot door mijn lichaam schoten, verklaart dat wellicht waarom ik de herinneringen aan die vier jaar grotendeels kwijt ben. Kennelijk heb ik ze gewoonweg verdrongen.

Het zegt genoeg dat geen enkele oud-leerling mijn naam noemt bij het verkondigen van zijn of haar herinneringen op de internetsite van de MAVO. Ik denk dat amper iemand zich mij nog kan herinneren. En dat ik in de 220 pagina's van mijn eerste boek uit 2004, aan mijn gehele tijd op de MAVO slechts twee zinnen heb gewijd (over lesgevende nonnen natuurlijk), zegt denk ik ook wel iets.

Ik ben pas gaan leven in Almelo (dat is nog eens een titel voor een boek!), nadat we daar eind 1973 naartoe verhuisd waren. Daar, op de MEAO, ben ik eigenlijk pas min of meer gevormd. Kijk, dié drie jaar, daar weet ik nog vrijwel alles van. Bovendien kreeg ik er verkering. Tja... zelfs voor een jongetje als ik bleek er uiteindelijk nog hoop.

Vanuit de flat aan de Cleopatrareef, waar wij destijds op tienhoog woonden, kon je het dak van de MAVO zien. Schuin tegenover onze flat stond een nog hoger flatgebouw. Vanuit onze huiskamer konden wij daar recht in de flat kijken van de zanger Ronnie Tober en zijn vriend Jan. De verschrikkelijke Ronnie had destijds een hit met het stroopliedje *Rozen voor Sandra*, dat ging (zo werd tenminste geroddeld in de buurt) over het meisje dat werkte in het bloemenstalletje van het winkelcentrum even verderop. We hebben vriend Jan geregeld de overhemden van zijn Ronnie zien staan strijken, gekleed in slechts een onderbroek. Een witte. En soms zelfs zonder. Maar hoewel dat voyeuristische schouwspel natuurlijk best in zekere mate spannend was, en echt wel lachen, had ik toch uiteindelijk liever gezien dat Sandra de hemden van Ronnie zo had staan strijken.

Gek, nou moet ik opeens weer denken aan de publiektrekkende opschudding die er ontstond, toen er 'n keer een paard was gevallen, een paar straten van de MAVO vandaan. Tussen de middag. Op de hoek van de Wezerdreef en de Jaap Edendreef als ik mij niet vergis. Ik weet niet meer of het paard voor een

kar gespannen was geweest, ik denk het haast wel, maar het arme dier was dermate ten val gekomen dat het ter plekke moest worden afgemaakt. Politie erbij en alles. Mooi paard. En dan opeens hoppa, einde verhaal.

En was er niet een klasgenoot die op een gegeven moment bij Friedje Eckenbach of Arnold Bos in de straat met zijn fiets tegen een auto op was gereden? Of zat ie op een brommer? Toen hij al rijdend achterom zat te kijken. In volle vaart. Tegen de schuine achterkant van een Deux Chevaux. Twee paarden... O, de radertjes beginnen te draaien hoor – die Poet de Kastanje waar de straat waar de MAVO aan staat naar genoemd is, dat was toch een olympische medaillewinnaar? Zo'n hippische springruiter op een paard? 'Vermaard ruiter en meervoudig olympisch kampioen Charles Ferdinand Pahud de Mortanges (1896-1971)' leert internet mij na eventjes googlen, 'behaalde 4 gouden medailles en 1 zilveren, met deelname aan 4 Olympische Spelen in de jaren 20 en 30.' Petje af hoor, Poet. Hoe zou dat toch komen, dat er dan opeens zo'n rare reeks draafassociaties vrolijk vermenigvuldigend door mijn geheugen ratelt? En ik heb helemaal niks met paarden...

Elke donderdagavond geef ik tekenles, in het wijkcentrum bij ons in de wijk. Striptekenen en cartoons. Onder andere aan een groep tieners. Jongelui, net zo oud als wij destijds op de MAVO. En dan geef ik ze een opdracht en probeer ze wat bij te brengen en te helpen, maar als ze eenmaal op gang zijn, heb ik de gelegenheid om een beetje door het lokaal te lopen en ze te observeren. Dan wordt er gebabbeld en gelachen, en 'was jij er gisteren bij toen die en die de klas uit werd gestuurd?' Dan bieden ze tegen elkaar op en nemen elkaar en mij in de maling. Proberen elkaar zowel verbaal als in volume te overtreffen. Dan zie ik dat er eigenlijk helemaal niet zoveel veranderd is in 33 jaar. Oké, ze hebben nu allemaal een mobieltje en ze

chatten... Zo moeten de leerkrachten toen ongetwijfeld ook naar ons hebben gekeken.

Maar jongelui van rond de 16 nu zijn nog net zo op zoek en meer dan eens de weg kwijt als jongelui van 16 toen. Misschien hebben ze een iets grotere bek, en wellicht liggen hun grenzen wat verder dan die van ons toentertijd, maar het zou best eens zo kunnen zijn dat het vandaag de dag nog een stukje moeilijker is om het te redden in de onderlinge concurrentiestrijd, de hardheid van de wereld en hun uitzicht op de toekomst. En de overvloedige verkrijgbaarheid van seks. Maar of het daar nou meteen leuker van wordt?

Een paar dingen zijn me overigens wel bijgebleven. Bijvoorbeeld de gymlessen die we gedurende een periode kregen van Hans Kraay Sr., waarbij hij zich doorlopend zwaar uitsloofde en als een heuse voetbalvedette gedroeg. Opschepper. Dan liet ie tijdens een partijtje voetbal altijd even zien hoe goed ie wel niet was, en zette mij (ik moet er wel bij vermelden dat ik ab! so! luut! geen sportmens was, nog steeds niet ben en ook nooit zal worden) menigmaal lekker voor lul. Fijne uitslover. In mijn herinnering gaf hij trouwens als gymnastiekles uitsluitend voetbal. Altijd alleen maar voetbal. Of 600 rondjes om het veld. Ik ben de man dan ook altijd een kwal blijven vinden, en dat vind ik nog steeds, telkens als ik hem op televisie zie. En de vanillevlagele Toyota Celica sportwagen van de kleine, baanbrekende pater Chrisje, de enige echte voorloper van Danny DeVito. Het biologielokaal, de biotoop ener bebrilde leraar, door hem steevast aangeduid als 'Het Aarts Paradijs.' Onze alternatieve kantine: het Shell tankstation aan de brede Albert Schweitzerdreef achter de school. Stroet. Tekenlessen in de buitenlucht, rondom de naar koeienmest stinkende boerderijen aan de Gageldijk. De eerste klassenavond in de brugklas, met groepsgewijs houterig

bewegen op de klanken van de Bee Gees en *Sugar sugar* van The Archies.

Ach, het is dus niet zo dat ik helemaal niks meer weet van mijn jaren op de MAVO, maar het komt wel van heel ver. Ik hoop dat mijn geheugen zaterdagavond enigszins wordt opgefrist.

Ik vond de klassenfoto van mijn examenjaar MAVO terug, vierde klas 1973. Ik sta er niet bij op. De dag dat de foto werd genomen, was ik namelijk ziek. Het komt er dus eigenlijk op neer, dat ik, fotografisch vastgelegd, levenslang die dag absent zal zijn.

Maar dat is altijd nog beter dan uiteindelijk één voor één met een rode viltstift te worden weggestreept van een klassenfoto. De reünie zaterdag 8 april wordt absoluut een moordfuif.

© Theo Bennes